

Muistio

Paikka	Monitoimikeskus Kerkkä (Ranua) + Teams		
Päivämäärä	10.3.2025	Aika	18.00–20.00
Läsnä	Leena Ruokanen	Lapin ELY-keskus	
	Olli-Pekka Vieltojärvi	Lapin ELY-keskus	
	Risto Niemelä	Ranuan kunta	
	Paulo Amante	ETFuels Finland Oy	
	Ville Kenttämää	Neova Oy	
	Sanna Jaatinen	Sweco Finland Oy	
	Kalle Reinikainen	Afry Finland Oy	
	Timo Rysä	Sweco Finland Oy	
	Tiina Mönkäre	Sweco Finland Oy (Teams)	
Yleisötilaisuuden yleisö paikan päällä (43) ja Teamsissä 26 henkeä			

ETFuels Ranua Näätääapa Yleisötilaisuus 10.3.2025

1. Tilaisuuden avaus

Puheenjohtajana toimi Leena Ruokanen (Lapin ELY). Muistion kirjasi Tiina Mönkäre (etänä).

2. Esittäytyminen

ELYn, hankevastaavan ja konsultin edustajat esittäytyivät.

3. Ympäristövaikutusten arviointimenettely

ELY esittely YVA-menettelyn kulun sekä kertoi kuulutuksen kestosta ja siitä, milloin lausunnot ja mielipiteet on oltava toimitettuna ELY-keskukselle.

4. Hankkeen esittely

Ville Kenttämää esitteli ETFuelsein ja Neovan, sekä hankesuunnitelmia yleisellä tasolla.

5. Ympäristövaikutusten arviointiohjelman esittely

Sanna Jaatinen esitteli YVA-ohjelmaa, eli hankkeen yksityiskohtaisemman esittelyn, ympäristön nykytilan, suunnitellut selvitykset, arvioidut vaikutukset ja menetelmät arviointiin.

Kysymys: Miksi tänne keskelle ei mitään hankealue? Miksi ei hyödynnetä Simon olemassa olevia tuulivoimaloita?

Vastaus: Ranualla on tilaa tälle hankkeelle. Simon tuulivoimalat ovat jonkun omistuksessa, ETFuels tarvitsee tuotantoon omat tuulivoimalat.

Kysymys: Mistä vesi otetaan?

Vastaus: Ranuan Infra toimittaa hankkeen tarvitseman veden. Vesihuoltolaitoksella on omia lähteitä, todennäköisesti tullaan luvittamaan Härkäpuronharjun pohjavesialue vedenottoon. Ranuan Infra vastaa suunnittelusta.

6. Kaavoituksen esittely

Timo Rysä esitteli osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Kaava-alueen rajaukseen liittyy oleellisena osana melun hallinta.

7. Keskustelua

Kysymys (Teams): Kun on tarkoitus selvittää vaikutuksia ihmisten elinoloihin laitoksen ja tuulivoimaloiden läheisyydessä, miksi tässä selvityksessä ei ole mukana selvitystä hankkeen vaikutusta ihmisten omaisuuden arvoon, tarkemmin sanottuna vakituisten sekä vapaa-ajan asuntojen arvon alentumiseen sen jälkeen, kun laitos on toiminnassa tuulivoimaloineen?

Vastaus: Asuntojen arvoa ei ole yleensä käsitelty YVA:ssa. YVA-laissa on kuitenkin mainittu vaikutukset myös aineelliseen omaisuuteen.

Tutkimuksia aiheesta on tehty ja Suomen uusiutuvien teettämän tutkimuksen mukaan tilastotieteellisin menetelmin ei havaittu, että tuulivoimaloilla olisi vaikutusta kiinteistöjen arvoon. Tarkasteluja tehtiin useissa kunnissa ennen ja jälkeen tuulivoimaloiden rakentamisen.

Kysymys: Ranuan Infraan liittyen, mitkä ovat sen suunnitelmat. Paljonko Ranuan Infra nykyään tuottaa vettä?

Vastaus: Ranuan Infra suunnittelee vedenottohankkeen, että vesivarannot riittävät ja niitä käytetään kestävästi. Vesivarannot huomioidaan suunnittelussa.

Kysymys: Riittääkö olemassa oleva vesimäärä hankkeelle? Imetäänkö pohjavesialueita kuiviin? Tuleeko ranualaisesta kuluttajasta maksaja?

Vastaus: ETFuels maksaa putken ja veden (suunnittelun ja toteutuksen). Ranuan Infra suunnittelee ja toteuttaa, ettei pohjavesialueita imetä kuiviin.

Kysymys: Biomassamäärät, rekka-autojen määrä 35 päivässä. Riittääkö biomassaa teollisuudelle?

Vastaus: Kyllä puuta riittää. Onko biomassamäärät tarkentuneet? ETFuels on käynnistänyt selvityksen, että puuta on riittävästi tarjolla hankkeelle ja muille toimijoille alueella. Biomassakuljetukset on hoidettava myös liikenneturvallisesti.

Kysymys: Paljonko olette saaneet vuokrattua tai ostettua maata?

Vastaus: Maat vuokrataan, riittävästi tällä hetkellä, mutta halutaan osallistaa kaikki.

Kysymys: Mitä laitos tuottaa? Onko tällä vihreyden kanssa tekemistä?

Vastaus: Kahdelle konttilaivalle vuodeksi polttoainetta. Yli 90 % vihreämpää (vähemmän päästöjä) kuin jos aluksissa käytettäisiin fossiilisia polttoaineita. Laivaliikenteen päästöjen vähenemä kompensoi rekkakuljetusten lisääntymistä.

Kysymys: Kyseessä on 30 vuotinen hanke, mitä sen jälkeen?

Vastaus: Tällä hetkellä suunnitelmassa on tehdaskokonaisuuden purkaminen. Jos markkinoilla on kysyntää niin mahdollisesti rakennetaan "uusiksi"/uusitaan. Maanvuokrasopimuksissa määritetty voimaloiden purkuvakuudet, jätteitä ei jätetä maastoon.

Kysymys: Purkuvakuudet tuulivoimaloissa, minkä suuruisia?

Vastaus: Suomen uusiutuvien selvitysten mukaan tuulivoimaloiden purkaminen maksaa 10 000–85 000 €, jos kaikki voimalat puretaan kerralla. Sopimuksessa purkuvakuudeksi on varattu isompi summa.

Kysymys: Miksi toisessa versiossa vähemmän tuulivoimaloita? Onko joku syy VE2 voimaloiden sijoittelulle (jätetty juuri tiettyjä voimaloita pois)?

Vastaus: YVA:ssa pitää olla vertailua. Tavoite 57 voimalaa (VE1), millä saavutetaan optimaalinen tuotanto. Pienemmällä voimalamäärällä (VE2, 48 voimalaa), tehdas on vielä kannattava. Voimaloiden sijoituspaikkojen erot tällä hetkellä satunnaisia, sillä tiedot ympäristöstä ovat alustavia. Sijoituspaikat voivat muuttua YVAan liittyvien selvitysten valmistua.

Kysymys: Oletteko selvittäneet vaihtoehtoa, jossa tehdas sijoitettaisiin olemassa olevan CHP-laitoksen yhteyteen, esimerkiksi Rovaniemelle? Biopolttolaitoksen rakentaminen höyryn ja hiilidioksidin tuottamista varten ei vaikuta järkevältä, koska näitä luulisi syntyvän "ylijäämätuotteena" olemassa olevissa CHP laitoksissa?

Vastaus: Yleisellä tasolla olisi parempi hyödyntää olemassa olevaa laitosta, mutta uusiutuvaa energiaa pitää olla myös lähellä saatavilla. Olemassa olevan CHP-laitoksen CO₂ ei välttämättä ole uusiutuvista lähteistä peräisin. Siksi tehdään uusi biopolttolaitos.

Kysymys: Onko teollisuusalue valaistu ympäri vuorokauden?

Vastaus: Riittävällä tasolla valaistaan jatkuvasti. Joitain alueita pitää valaista, jotta varmistetaan alueella liikkuvien työntekijöiden turvallisuus.

Kysymys: Mitä VE0 tarkoittaa, voiko jompikumpi toteutua, tehdaskokonaisuus tai tuulivoima-alue?

Vastaus: VE0 tarkoittaa, ettei toteuteta tehdaskokonaisuutta eikä tuulivoimaa.

Kysymys: Porot, miten kaikkoavat alueelta? Saadaanko korvauksia, jos hankkeen takia mökin pihalle tulee enemmän poroja.

Vastaus: Poroasiaa selvitetään, ja keskustellaan asiasta paliskunnan kanssa. Vertailukohteina esimerkiksi muut tuulivoimahankkeet ja niistä saadut kokemukset. Huomiona, että hankkeessa ei rakenneta voimajohtoa/johtokäytävää, eli erityyppinen hanke, kuin muut Ranualla käynnissä olevat hankkeet.

Kysymys: Minkälainen yleiskaavan muoto?

Vastaus: Sweco kuvasi tarkemmin yleiskaavan muotoa, ja mitä siellä osoitetaan. Alueidenkäyttölaki ohjaa. Osoitetaan voimalakohtaisesti sijoituspaikat, perustukset jne. Suunnittelu tarkentuu, ja yleiskaavataarkkuudella esitetään aluevaraukset teollisuuslaitokselle. Asemakaavassa määräykset tehdaskokonaisuudelle. Toiminnanharjoittaja vastaa tien ja infran rakentamisesta. Kuntalaisia tiedotetaan, muualla asuville kuntalaisille lähtee tiedote. Myös tiedotus Kuriiri-lehden kautta kaavan etenemisestä.

Kommentti: Mielenpitojen jättäminen YVA:sta ja kaavasta tärkeää. Paikallisilla on mahdollisuus vaikuttaa siihen mitä tulisi selvittää, ja mitä vaikutuksia tulisi huomioida/selvitettäväksi oikeita vaikutuksia. Paikallisen tiedon merkitys on suuri.

Kysymys: Tuulivoimaloiden melu ja infraääni? Vaikutukset ihmisten terveyteen kiinnostavat.

Vastaus: Suomen uusiutuvien sivuilta löytyy koostetusti hyvää tietoa. Kriittisesti suhtauduttava saatavilla olevaan tietoon. Selvityksissä pyritään hyödyntämään parasta mahdollista tietoa.

Kysymys: Tämän tilaisuuden aikana kerrottiin, että alueella voidaan asentaa valvontalaitteita lintuja varten ja tarvittaessa pysäyttää tuulivoimaloita lähestyvien lintujen vuoksi. Kuinka nopeasi tuon kokoluokan tuulivoimala saadaan pysäytetyksi, jos pelkän lavan pituus on sadan metrin luokkaa? Tämä kiinnostaa mm. siksi, että Litokairassa on suuren petolinnun asuma- ja reviirialueita.

Vastaus: Tällaisista on kokemusta muualta Euroopasta. Asennetaan valvontalaitteet lintuja varten ja pysäytys tapahtuu sekunneista minuuttiin.

Kysymys: Asukaskyselystä mainittu esityksessä, mutta ei YVA:ssa. Tehdäänkö asukaskysely?

Vastaus: Toteutetaan, saattanut jäädä YVA:sta.

Kommentti: Tuulimyllyistä vapaa Ranua ei ole saanut kutsua seurantaryhmään.

Vastaus: Kutsu tulee jatkossa.

Kysymys (Teams): Jos bioenergiaa tarvitaan 35 rekkakuormaa/vrk, se tekee $50 \text{ m}^3 \cdot 35 = 1750 \text{ m}^3/\text{vrk}$, siis viikossa $7 \cdot 1750 \text{ m}^3 = 9\,500 \text{ m}^3/\text{viikko}$. Puun hinta ainakin tulee nousemaan Ranualla.

Vastaus: Tarvittava biomassamäärä tulee tarkentumaan suunnittelun edetessä, kuormien koot eivät vielä tiedossa.

Kommentti (Teams): Mielestäni YVA-selostuksessa tulisi arvioida jollain tasolla resurssitehokkuutta verrattuna vaihtoehtoon, jossa tehdas rakennettaisiin olemassa olevan biopolttolaitoksen yhteyteen.

8. Tilaisuuden päättäminen

Tilaisuus päättyi klo 20.03.